

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Táboře rozhodl předsedou senátu Mgr Ondřejem Kubů jako samosoudcem v hlavním líčení konaném dne 9. dubna 2019

takto:

Obžalovaná

[celé jméno obžalované], narozena [datum] v [obec], okres [okres], jeřábnice, trvale bytem [adresa poškozené a obžalované],

uznává se vinnou, že

v období od listopadu 2014 nejméně do 17. 1. 2019, na různých místech v okrese [obec], soustavně obtěžovala a domáhala se kontaktu s [titul] [celé jméno poškozené], [datum narození], trvale bytem [adresa poškozené a obžalované], a to zejména častým vyčkáváním před bydlištěm poškozené v čase, kdy odjížděla do zaměstnání nebo se z něho vracela, přičemž jí v několika případech bránila nastoupit do vozidla, vyčkáváním před zaměstnáním, sledováním při jízdách vozidlem po [obec] a blízkém okolí, mj. do [obec], [obec] a [obec], sledováním v obchodních domech, psaním dopisů, které vhazovala do poštovní schránky nebo zanechávala přímo za stěračem vozidla poškozené, v několika případech s nevyžádanými dárky např. v podobě řetízku či knihy o čínské medicíně, telefonováním a zejména zasíláním velkého množství nevyžádaných SMS zpráv na různá telefonní čísla, která si poškozená byla nucena měnit, zasíláním e-mailových zpráv na email poškozené [email], přičemž obsahem dopisů a SMS zpráv byla snaha o vynucení si kontaktu s poškozenou, již obžalovaná často tituluje, „náhradní maminko“, informuje ji o tom, že ji označila za oprávněnou osobu, které mohou být podávány informace o zdravotním stavu obviněné, že jí ometla či umyla auto, uklidila hrob, nechala zahrát v rádiu, donesla noviny, dotazuje se, zda jí může před domem držet parkovací místo, pod záminkou setkat se s poškozenou ji žádá o rady, vyhrožuje sebevraždou a v několika případech vyhrožuje poškozené, že, je udavačka a bude se k ní chovat bez slitování apod.“, a takto jednala přesto, že jí poškozená opakovaně sdělila, a to i SMS zprávami, že si jakýkoli kontakt s ní nepřeje, a jednání nezanechala ani poté, kdy jí byl usnesením státní zástupkyně

Okresního státního zastupitelství v [obec], č. j. ZT 220/2018-15, ze dne 30. 8. 2018, pravomocným 8. 9. 2018, podle § 88m odst. 2 trestního řádu za užití § 88d odst. 1 trestního řádu, uložen zákaz jakéhokoli styku s [titul] [celé jméno poškozené], když současně popsaná jednání poškozená po psychické stránce obtížně snášela a vzbuzovala u ní obavu o život a zdraví svůj i osob blízkých,

tedy

jiného dlouhodobě pronásledovala tím, že vyhledávala jeho osobní blízkost, sledovala jej a vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací a písemně kontaktovala, a toto jednání bylo způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život a zdraví a o život a zdraví osob jemu blízkých,

čímž spáchala

přechin nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. b), c) trestního zákoníku,

a odsuzuje se za to

podle § 354 odst. 1 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v délce 4 (čtyři) měsíce.

Podle § 84 a § 85 odst. 1 trestního zákoníku se obžalované výkon uloženého trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce 24 (dvacet čtyři) měsíců s tím, že se nad obžalovanou vyslovuje dohled.

Podle § 85 odst. 2 trestního zákoníku se obžalované ukládá přiměřené omezení v průběhu zkušební doby podmíněného odsouzení zdržet se záměrného vyhledávání kontaktování poškozené [titul] [celé jméno poškozené] (generálie shora), a to jak osobně, tak i telefonicky, písemně, elektronicky nebo jinou formou.

Podle § 99 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku a § 99 odst. 4 trestního zákoníku se obžalované dále ukládá ochranné léčení psychiatrické ve formě ambulantní.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

2. Tento skutkový stav byl zjištěn z výpovědi obžalované z přípravného řízení, která byla čtena za podmínek § 207 odst. 2 trestního řádu, výpovědi poškozené, svědků [titul]. [jméno] [příjmení] a [titul]. [jméno] [příjmení], čteny byly rovněž úřední záznamy o podaném vysvětlení [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení], [jméno] [celé jméno obžalované] a [jméno] [příjmení]. Slyšen byl i znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie [titul] [příjmení] [příjmení]. Čteny byly také rozsáhlé listinné důkazy, z nichž stěžejní jsou SMS zprávy zasílané a dopisy psané obžalovanou poškozené, emailová korespondence, neméně významnými jsou SMS zprávy, které obžalovaná psala svědkyni [příjmení], dále nelze nezmínit listiny související s přestupkovými řízeními - oznámení přestupku na obžalovanou podané poškozenou a usnesení o odložení věci, oznámení přestupku podané na poškozenou obžalovanou, lékařské zprávy týkající se zdravotního stavu obžalované, včetně dokladů o pracovní neschopnosti, potvrzení o odevzdání řidičského průkazu, usnesení o uložení předběžného opatření zákazu styku s poškozenou a usnesení o uložení pořádkové pokuty za nerespektování tohoto zákazu a konečně také osobní výkazy obžalované.

3. Soud po zhodnocení provedených důkazů dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

II. Skutková zjištění

4. Obžalovaná spáchání trestného činu popřela, uvedla, že vše je lež a dále se k věci nevyjadřovala. Nicméně i bez toho lze na základě provedeného dokazování učinit nepochybný závěr, že obžalovaná se dopustila jednání tak, jak je popsáno ve výrokové části tohoto rozsudku.

5. Obžalovaná je v prvé řadě usvědčována samotnou poškozenou, která velmi podrobně popsala nejen nyní projednávanou trestnou činnost, ale i celý vývoj vztahu mezi ní a poškozenou. S obžalovanou se seznámila, neboť byla její lékařkou, zpočátku nic nenاسvědčovalo jejímu pozdějšímu chování. Blíže se s obžalovanou začala stýkat v době své nemoci, přesně si nepamatuje, zda to byl rok 2008 nebo 2009. Nejprve se potkávali na procházkách, vypadalo to jako náhodná setkání při venčení psa, později ji oslovila, zda nechce chodit na procházky spolu s ní, což ona uvítala. Obžalovaná se jí posléze začala svěřovat se svými osobními problémy - především se špatným vztahem k matce, která upřednostňovala její sestru, dluhy, které jí zůstaly, poté co ručila, za půjčky známé, atd. Občas jí dokonce půjčila peníze, s manželem jí pomohli s osobním bankrotem. V té době obžalovaná měla spoustu problémů, přivydělávala si druhou prací, a tak bylo poškozené obžalované líto. Zpočátku jí nenapadlo, že by se z toho mohl vyvinout takto patologický vztah. Obžalovaná se jí také chtěla revanšovat, nabízela jí protislužby, byť se z počátku zdráhala, nakonec, „to vzdala“ a přijala. Zásadní zvrát nastal v okamžiku, kdy se po nemoci vrátila do práce, na oddělení následné péče. Již neměla tolik času a obžalovaná to nesla nelibě, vyčítala jí nedostatek pozornost. Když pak začala studovat čínskou medicínu (v roce 2010) měla času ještě méně. Obžalovaná jí začala citově vydírat, plakala, prosila ji, nakonec jí odpustila a situace se zlepšila. Následně se na chvíli uklidnila, avšak situace se opakovala. V roce 2014 s ní u příležitosti jejich narozenin jela do [anonymizováno], k tetě a na hřbitov, když přijeli do [obec], řekla jí, že chce vztah ukončit. Obžalovaná na to reagovala velmi vyhrcovanou emotivní scénou. Jednou jí pak pronásledovala do druhého zaměstnání v pečovatelském domě, musela se před ní zamknout, na což opět reagovala hysterickým nářkem. Od podzimu 2014 jí obžalovaná začala posílat SMS zprávy, čekala na ni u auta, nechtěla ji nechat odjet. Obsahově se střídaly nadávky, prosby a citové vydírání (např. že je povinna se o ni postarat, když je její, náhradní maminka“). Ke své lítosti jí totiž jednou v době, kdy jejich vztah byl ještě dobrý, skutečně nabídla, že jí tak může říkat, stejně tak jí nabídla pomoc, kdyby v budoucnu potřebovala. Chování obžalované se neustále opakovalo, jezdila dokonce na jejich hrob, který zdobila, a pokračovala v tom i poté, co jí to zakázala. Dále jí dávala dárky (knihu, sladkosti, květiny, k 60. narozeninám zlatý řetízek, který ale vrátila její matce), myla jí auto, posílala dopisy nebo emaily, či jí volala domů nebo do práce. Napsala, že je jedinou osobou, které lze poddávat informace o jejím zdravotním stavu. Držela jí také parkovací místo, a to tak, že zaparkovala, a když ona přijela, tak jí místo uvolnila. Nejvíce se poškozená dle své výpovědi bála, když jí pronásledovala autem - stalo se to několikrát, když jela do [obec], kde jí viděla sestřička, dvakrát ji pronásledovala do [obec], do [obec] a do [obec]. To již věc nahlásila na policii. První oznámení však bylo postoupeno na přestupek a věc byla zastavena. Poškozená také doplnila, že se bála i fyzického napadení, obžalovaná je vysoká, navíc na ní několikrát čekala. V lednu, když šla do nemocnice, stála ve stínu budovy, chytila ji a držela za obě ruce. Nedávno se to opakovalo na [anonymizována tři slova], chtěla začít křičet, ale nakonec ji pustila. Výhrůžky obžalované byly obsaženy hlavně v SMS, vyhrožovala sebevraždou, dožadovala se také, aby stáhla to trestní oznámení. Poškozená také podotkla, že si myslí, že vztah měl i sexuální podtext, že do ní byla zamilovaná. V současné době jí obžalovaná posílá zase emaily, nejprve pod smyšleným jménem, posléze pod vlastním.

6. Výpověď poškozené hodnotí soud jako velmi věrohodnou. A to nejen s ohledem na absenci logických rozporů, vnitřní soulad celé výpovědi a také skutečnost, že poškozená vypovídá prakticky shodně v celém trestním řízení, ale také pro její až překvapivě věcný projev, absenci zveličování či schopnost připustit, že si ne všechny podrobnosti skutkového děje vybavuje zcela přesně. Nelze také opominout, že výpověď poškozené je podporována i dalšími provedenými důkazy, a to nejen svědectví jejich rodinných příslušníků, ale a to zejména dopisy, emaily a SMS zprávami psanými samotou obžalovanou.

7. Okolí poškozené pochopitelně chování obžalované zaznamenalo. Svědek [titul]. [jméno] [příjmení], manžel poškozené, uvedl, že obžalovaná jeho ženu obtěžuje, trvá to již několik let. On sám byl svědkem, když jeho ženě držela dveře od auta a odmítala ji nechat odjet, začal s ní každé ráno chodit k autu. Obžalovaná také jeho ženu pronásledovala autem, čehož se nejvíce bála. On sám se jí snažil, zcela neúspěšně vysvětlit, že si nepřeje, aby poškozenou kontaktovala, psala jí SMS. On sám sice nezaznamenal osobní ataky, ale psala ženě SMS, emaily, dopisy. Nicméně dodal také, že proběhly i fyzické ataky, kdy na jeho ženu čekala, chytla jí za rameno a nechtěla pustit do práce. Svědek také dodal, že o svoji ženu má strach a že chování obžalované obtěžuje celou rodinu („Paní [celé jméno obžalované] napíše SMS a my to řešíme celý večer.“)

8. Shodně vypovídá i sestra poškozené, svědkyně [titul]. [jméno] [příjmení]. Ta uvedla, že se sestrou vše prožívá posledních pět let. Se sestrou sepsaly „přehled skutků“, ten svědkyně následně předložila soudu a mapuje četnost a časovou posloupnost jednotlivých útoků. Svědkyně také podoby, jakých nabývalo pronásledování vyjmenovala - pronásledování autem a pěšky, SMS zprávy, telefonáty, dopisy, přání, dárky, chytání za ruce, bránění a kvílení pod okny. Sestře její jednání narušuje život, soukromí. Jednoho případu pronásledování byla svědkem, když za ní jela sestra na návštěvu, volala jí, že ji poškozená sleduje, ona jí jela naproti a poškozenou viděla, za čtrnáct dní se to opakovalo, to už ji stihla vyfotit. Obdobně vypovídal i přítel této svědkyně, svědek [jméno] [příjmení], který navíc doplnil, že byl svědkem, že obžalovaná na poškozenou cosi pokřikovala, či viděl, jak jí cosi dávala za stěrač.

9. Obdobně vypovídají i další osoby. Svědkyně [jméno] [příjmení], zdravotní sestra v ordinaci v [obec], uvedla, že se jí poškozená svěčila, že jí obžalovaná pronásleduje - dožadovala se neustále její společnosti, nechávala jí na autě dárky a dopisy, posílala jí SMS zprávy, poškozená jí dokonce některé zprávy četla. Jednou dokonce byla svědkem toho, že za u chodníku zaparkovaným autem poškozené, která v něm seděla zamčená, a ukazovala na auto těsně za ní, kde seděla žena, avšak když si jí všimla, ihned odjela.

10. Pozoruhodné je i svědectví svědkyně [jméno] [příjmení], která jednání obžalované k ní samotné popisuje velmi podobně jako poškozená, byť ve výrazně nižší intenzitě. I v jejím případě byl jejich vztah nejprve přátelský, obžalovaná se na ni postupně začala fixovat, navštěvovala ji, a když vztah ukončila tak jí psala i SMS, ty s nimiž se měl soud možnost seznámit, jsou prakticky shodného obsahu jako ty zasílané poškozené.

11. Jaký byl vztah mezi poškozenou a obžalovanou dosvědčuje i matka obžalované [jméno] [celé jméno obžalované] a mluví rovněž o agresivních projevech dcery. Svědkyně také uvedla telefonní čísla, která obžalovaná užívala.

12. Výše popsané svědecké výpovědi hodnotí soud rovněž jako věrohodné, neboť se vzájemně podporují, jsou souladné a hlavně svědci vypovídají logicky, bezrozporně a ve shodě s dalšími důkazy.

13. Dalším zásadním důkazem jsou emaily, SMS zprávy a dopisy, které obžalovaná poškozené zasílala. Soud sice předestírá, že jejich podrobný rozpor je s ohledem na jejich obsahovou podobnost a cyklické opakování prakticky nadbytečný, avšak nelze jej zcela opominout. Co se týče obsahu tak veškerou komunikaci lze rozdělit do tří typů. Prvním je lichotivé dopisy, resp. SMS, plné chvály, druhou jsou sdělení žádající o odpuštění a třetí skupinou jsou texty citově vydírající, místy až výhrůžné. Obžalovaná mezi těmito typy sdělení osciluje, neustále je střídá, není výjimkou, že v rámci SMS zpráv je schopna v rozmezí několika dnů vystřídat všechna výše naznačená tematická zaměření. Pro všechny zprávy je pak příznačná různá míra verbální agrese, od latentní skryté za chválou, až po otevřeně útočná a urážlivá zvolání. Dominantním znakem je však snaha přenést veškerou odpovědnost na okolí nejen obžalované, ale i poškozené, která „není tak zlá“ či by se takového chování vůči ní nedopustila. V tomto kontextu nelze neupozornit na výhrůžky, že již s poškozenou nebude komunikovat, či dokonce si klade podmínky pro „odpuštění“. Postupem času se v textu objevuje i snaha domoci se stažení trestního oznámení.

14. Co se týče intenzity komunikace i ta je kolísavá, nicméně již jen z prostého počtu dopisů (ve spisu je jich založeno 106) a dle sdělení poškozené, že to nejsou všechny, které jí obžalovaná zaslala, je zřejmé, že takové chování muselo být nesmírně obtěžující a až tísnivé. Stejný závěr lze učinit i z počtu SMS zpráv - jen za období od listopadu 2014 do listopadu 2017 již poškozená zaslala 484, což se i v kontextu vymezené doby jeví jako velmi vysoké číslo. Avšak zohlední-li soud proměnlivou četnost zasílaných zpráv, kdy např. v únoru 2015 zaslala toliko jedinou zprávu, ale zato 44 v měsíci listopadu 2014, 61 v prosinci 2014 či 21 v březnu 2015, je již zřejmé, že tato aktivita obžalované představuje obtěžující a velmi stresující faktor, který bezesporu zasáhl do života poškozené.

15. V dopisech a zprávách navíc obžalovaná potvrzuje některá tvrzení poškozené. Např. 23. 10. 2017 se objevuje reakce na zásah manžela poškozené a snahu ji od jejího jednání odradit, 7. 1. a 8. 1. 2017 zmiňuje setkání v [anonymizováno], potvrzuje i dárky, dopisy, péči o hrob a koneckonců i umývání automobilu, držení parkovacího místa i to, že poškozenou viděla, či potkala.

16. Sama poškozená se s obžalovanou občas pokouší komunikovat - vesměs se jedná o odmítavé reakce, snahu jí znovu zdůraznit konec jejich přátelství, což ale obžalovaná nikterak nereflexuje a vždy je to doprovázeno i zcela negativní reakcí z její strany. První odmítavé SMS se objevují již z počátku komunikace, pregnančně se pak vyjadřuje v červenci 2016, byť je snaha poškozené zcela bezúspěšná.

17. Obžalovaná nadto svého jednání nezanechala prakticky do doby rozhodování soudu, což dosvědčují emaily či recenze a hodnocení na internetu, ale i uložená pořádková pokuta za nerespektování předběžného opatření. Pozoruhodné je také to, že občas obžalovaná volí pseudonym, byť s ohledem na její signifikantní projev zcela neúspěšně.

18. Na závěr pak soud jen doplňuje, že jednání obžalované bylo značně determinováno její duševní poruchou, jak vyplývá ze závěrů znalce, neboť obžalovanou hodnotí jako simplexní osobnost, emočně labilní, neschopnou udržovat běžné sociální vazby. Nicméně již na tomto místě soud zdůrazňuje, že duševní porucha není takového rázu, aby v jejím důsledku nebyla obžalovaná schopna ovládat své jednání či rozpoznat jeho protiprávnost.

III. Právní posouzení

19. Po právním posouzení soud konstatuje, že obžalovaná naplnila všechny znaky skutkové podstaty přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. b), c) trestního zákoníku, neboť jiného dlouhodobě pronásledovala tím, že vyhledávala jeho osobní blízkost, sledovala jej a vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací a písemně kontaktovala, a toto jednání bylo způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život a zdraví a o život a zdraví osob jemu blízkých.

20. K naplnění znaků skutkové podstaty soud uvádí následující.

21. Ve výroku popsání jednání obžalované je ve své podstatě typickou ukázkou tzv. stalkingu, jak je běžně tento přečin nazýván. Ostatně v literatuře je stalking vymezován jako úmyslné, zlovolné a opakované pronásledování a obtěžování jiné osoby či jako různé varianty pronásledování v podobě více či méně zřetelného zastrasování či vyhrožování oběti, zahrnující jak psychické, tak až její fyzické terorizování, často (ale nikoli výhradně) vedené nenávisí, pomstou nebo i patologickou náklonností, které výrazně snižuje kvalitu jejího života a ohrožuje její bezpečí (viz definice pojmu stalking obsažená v Šamal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C.H.Beck, 2012, s. 3290). Výše uvedené definice nadto plně postihují prakticky celé jednání obžalované. Nelze totiž pochybovat, že obžalovaná, vedena patologicky vnímaným pojetím přátelského vztahu, tento realizovala formami naplňujícími, jak intenzitou, tak dlouhodobostí, znaky trestného činu.

22. Nelze totiž pochybovat, že více než čtyři roky trvající pronásledování poškozené je dlouhodobým, zejména s ohledem na intenzitu a počet nevyžádaných kontaktů. Nelze však

nezdůraznit, že v projednávaném případě by i s intenzitou kontaktů řádově nižší byl tento znak naplněn, neboť obecně přijímanou hranicí dlouhodobosti je doby čtyř týdnů, kdy se realizují opakované kontakty, kterých by mělo být minimálně deset. Vedle toho právě ono tvrdošíjné odmítání snah o ukončení původního přátelského vztahu a jeho soustavnost jsou dalšími důvody, proč má soud znak dlouhodobosti za naplněný.

23. Obžalovaná pak přečin nebezpečného pronásledování naplnila dvěma z celkem pěti taxativně vymezených způsobů. V první řadě vyhledáváním osobní blízkosti a sledováním, což bylo realizováno oním sledováním při jízdě v automobilu, setkáními při nakupování, či v blízkosti zaměstnání. Druhou variantou pak byly vytrvalé kontakty, což jsou nejen ony nesčetné SMS zprávy, či v poslední době e-maily, ale také dopisy přilepené na sklo automobilu, či nevyžádané drobné dárky. Nad rámec výše uvedeného soud doplňuje, že nehledal naplnění formy popsané pod bodem c) § 354 odst. 1 trestního zákoníku, přestože jednání obžalované mělo nepochybný dopad na život poškozené, narušovalo její soukromí a vztahy, avšak nedosahovalo takové intenzity, kdy by poškozená byla nucena omezit své zájmy, koníčky, nebo výkon zaměstnání.

24. Soud považuje za nutné zdůraznit i to, že nelze pochybovat o tom, že jednání obžalované bylo způsobilé vzbudit důvodnou obavu o její život a zdraví a o život a zdraví osob jí blízkých. Tento závěr plyne jednak ze samotné výpovědi poškozené a jednak je objektivizovatelný. Pronásledování při řízení, či některé z výhrůžek, emotivní scény, bránění v odjezdu neustálé výčitky a nakonec i dobré fyzické ataky jsou bezesporu objektivně způsobilé vyvolat vyšší stupeň obav, úzkosti nebo jiného tísnivého pocitu ze zla, jímž obžalovaná působí na poškozeného (viz definice obsažená v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 11. 2011 č. j. 3 Tdo 1378/2011 - 21). A toto jednání lze definovat jako jednání ohrožující zdraví poškozené, minimálně v rovině toho duševního, nicméně např. ono pronásledování při jízdě vozidlem bylo nepochybně způsobilé přivodit i následek fatální.

25. Jednání obžalované pak bylo jednáním úmyslným, a to ve formě úmyslu přímého ve smyslu § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, neboť zcela soustředěno na osobu poškozené a ono pronásledování bylo prakticky cílem obžalované. Na tomto závěru nemohou ničeho změnit ani závěry znalce týkající se podstatného snížení ovládací a rozpoznávací složky neboť znalec zároveň doplnil, že obžalovaná si byla schopna rozeznat závažnost svého jednání a jeho protiprávnost, byť samozřejmě organická porucha osobnosti, kterou trpí, měla vliv i na její chování ve vztahu k trestné činnosti.

IV. Druh a výměra trestu a ochranné opatření

26. O druhu a výměře trestu soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku a dospěl k následujícímu závěru.

27. Obžalované polehčuje její dosavadní řádný život, nebyla dosud postihována pro žádnou trestnou činnost. Rovněž zpráva z místa bydliště obžalované týkající se přestupkových jednání nepodává zásadně negativní zjištění, s výjimkou přestupkového řízení, vztahujícího se k nyní projednávanému přečinu, totiž byla projednávána toliko pro podezření ze spáchání toliko jediného přestupku, nadto řízení není dosud ukončeno. Dosavadní bezúhonnost obžalované je tak výraznou polehčující okolností, stejně tak jako osobnostní struktura obžalované. Soud nemůže totiž nezohlednit její simplexní osobnost a charakterové nastavení, které se sice nikterak nepromítá do trestněprávního charakteru jejího jednání, avšak na straně druhé má vysoký význam v otázce uloženého trestu. Je nezbytné zohlednit jistou neschopnost obžalované vyrovnat se s odmítnutím ze strany poškozené a její snahou ukončit jejich vztah, který obžalovaná bezesporu vnímala jako zcela zásadní v jejím životě. Zároveň v tomto kontextu však nelze nezmínit dopady, které mělo jednání obžalované na život poškozené, je totiž nesporné, že její osobní a rodinný život byl výše popsaným jednáním zcela zásadním způsobem narušen, poškozenou omezoval v zásadních aspektech jejího života. Zejména pronásledování při řízení vozidla při zohlednění psychologického efektu mohlo mít potencionálně velmi závažné, až fatální následky. Jednání obžalované se z

vnějšího pohledu může zdát méně závažné, nicméně nejen charakter, ale i četnost jednotlivých ataků, poškozenou vnímaných velmi úkorně, které v řadě případů natolik zásadně ovlivnily její život, že tyto skutečnosti nelze nepromítnout do hodnocení společenské škodlivosti jednání obžalované. Ta je koneckonců zvyšována i dobou, po kterou se obžalovaná jednání dopouštěla a fakticky dopouští i nyní, neboť úkony orgánů činných v trestním řízení měly na chování obžalované jen okrajový vliv a pokud vůbec tak pouze krátkodobý účinek. Právě vysoká společenská škodlivost jednání obžalované, které je přímo úměrná míře, s jakou její jednání zasáhlo život poškozené, a absence jakékoli sebereflexe na straně obžalované jsou důvodem, proč soud nemůže upustit od potrestání obžalované, byť podmíněně. Soud totiž nepřehlédl, že trestní řízení na obžalovanou nemělo dostatečného vlivu, což dokládá nejen skutečnost, že v závadovém jednání pokračovala i po zahájení trestního stíhání, ale také to, že nikterak nereflektovala ani předběžné opatření spočívající v zákazu styku s poškozenou. Právě neschopnost obžalované zdržet se dalšího pronásledování poškozené a neschopnost přijmout odpovědnost za své jednání, kdy prakticky po celé trestní řízení se staví spíše do role oběti, vedou soud k závěru o nenahraditelnosti trestního postihu pro její nápravu.

28. Při volbě konkrétního druhu trestu soud dospěl k závěru, že nejvhodnějším trestem bude trest odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu, neboť soud považuje za nutné, aby trest, byť co do výměry nikterak citelný, byl dostatečně přísným, aby obžalované osvětlil závažnost jí spáchaného jednání. Zásadním aspektem je pak i současné vyslovení dohledu nad jejím chováním, neboť nejenže zajistí nepřetržité povědomí soudu o jejím chování i o tom, zda se zdrží dalších kontaktů poškozené, ale zároveň dle názoru soudu bude mít i určité terapeutické účinky, na což ostatně poukázal i znalec. Zároveň také prostřednictvím dohledu bude na obžalovanou intenzivněji působeno, což jí bezesporu napomůže k vytvoření si náhledu na závadovost jejího chování. Ve výměře trestu samotného se projevila nejen charakteristika obžalované, ale vysoká společenská škodlivost jejího jednání a doba, po kterou se závadového jednání dopouštěla, proto soud ukládal trest ve třetině trestní sazby stanovené zákonem. V délce zkušební doby se pak promítl nejen přístup obžalované ke spáchanému jednání, ale také skutečnost, že soud pokládá za nezbytné již důraznější výchovné působení na obžalovanou, což lze zajistit jen zkušební dobou delšího trvání, proto soud vyměřil i zkušební dobu ve čtvrtině zákonem stanoveného rozpětí. Důraznější výchovné působení pak zajistil i vysloveným dohledem, neboť právě nepřetržité působení na obžalovanou považuje z hlediska její nápravy za stěžejní. Současně bylo také obžalované uloženo přiměřené omezení zdržet se jakéhokoli záměrného kontaktování poškozené, neboť svou nápravu neprokáže jinak, než že bude respektovat přání poškozené, aby ji nadále nevyhledávala.

29. Současně soud při zohlednění závěrů znalce uložil obžalované také ochranné léčení psychiatrické ve formě ambulantní. Důvodem k uložení tohoto ochranného opatření je skutečnost, že obžalovaná bez vnějšího oktrojovaného impulsu není schopna ani ochota řešit primární příčinu svého chování, tedy její duševní poruchu, organicky podmíněnou poruchu osobnosti. Jakkoli soud nepřehlédl, že ze závěrů znalce vyplývá, že tato duševní porucha léčitelná není, vhodnou terapií je možné ovlivnit její projevy. Za situace, kdy znalec poukazuje na to, že obžalovaná, má-li motivaci, je schopna podrobit se terapii, je nadmíru žádoucí, aby jí bylo uloženo ochranné léčení. Koneckonců úkolem trestního řízení není toliko pachatele trestného činu za jeho závadové jednání sankcionovat, ale vytvořit mu i podmínky pro jeho resocializaci, plné začlenění do běžné společnosti a právě pro tu je nezbytné, aby obžalovaná si vytvořila náhled na závadovost svého jednání, což zatím odmítá, ale i zvládla projevy své duševní poruchy do té míry, že by byla schopna se jakéhokoli deliktního jednání do budoucna vyvarovat. Ostatně uložení ochranného léčení je o to potřebnější, že znalec dospěl k závěru, že v chování obžalované se projevují i prvky agresivity a impulzivity, což by při jejich nezvládnutí, které je potencováno právě duševní poruchou mohlo vést k jednání mnohem závažnějším. Za této situace nezbyvá než ochranné léčení psychiatrické uložit. Avšak i přes výše naznačené závěry znalce soud dospěl k závěru, že v současnosti plně postačí uložení ochranného léčení v jeho ambulantní formě, neboť obžalovaná, je-li motivována, je

schopna dodržovat léčebný režim. A takovou motivací je jistě i přeměna formy ochranného léčení na ústavní.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání do osmi dnů od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká,
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve třech vyhotoveních

Tábor 9. dubna 2019

Mgr. Ondřej Kubů
předseda senátu